

środa, 23.08.2023

Cmentarze nieistniejące

Cmentarze nieistniejące. Pierwsze wiadomości o ryckim cmentarzu, pochodzące z 1617, mówią tylko tyle, że znajdował się obok kościoła Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny. W 1711 istniał cmentarz przy (drugim) kościele św. Jakuba Ap.. Otoczony był drewnianym ogrodzeniem, które z powodu dużego zniszczenia, wymagało całkowitej naprawy. Potrzebowało też nowego zamknięcia przed wchodzącymi dzikimi zwierzętami. W 1718 zostały wyrządzone szkody przez wicher, która wyrwała świątynię, natomiast w 1721 ogrodzenie miało wykonane z desek i było w dużej części zniszczone. Wizytacja z 1736 podaje, że wokół niego znajdowało się stare ogrodzenie z desek, które miało niedomykającą się furtkę. Kolejny cmentarz przykościelny usytuowany był wokół (czwartego) kościoła św. Jakuba Ap. i czas jego powstania można ustalić na ok. 1757, kiedy wybudowany został ten kościół. W 1781 cmentarz ten otoczony był murem pokrytym dachówką. Od wschodu znajdowała się potrójna brama, jeszcze niesklepiona. Od strony północnej i południowej w murze były dwie furtki. W protokole powizytacyjnym zapisano, że cmentarz wymagał zamknięcia. Następną wizytacja z 1798 podaje wymiary cmentarza przykościelnego, wynoszące 26 długości i 20 szerokości. Posiadał on potrójną bramę. Nadal chowani byli na nim zmarli, ponieważ inne miejsce jeszcze nie zostało wyznaczone. W 1802 oraz w 1808 cmentarz ten był nadal czynny. Chowane były na nim również koło krzyża ciała dzieci nieochrzczonych. Pod datą 1818 zapisano: „Cmentarz obejmujący kościół y dzwonnice wokół murem wysokim jest ozdobiony”. Trudno ustalić, czy wówczas był już nieczynny. Dopiero wizytacja z 1836 podaje, że jest otoczony murem, z podwójną bramą i zmarli już nie są na nim chowani. Cmentarz przykościelny po zamknięciu był już nieużyteczny. Pozostawiony został jako miejsce święte i spoczynku zmarłych. W listopadzie 1924 Dozór Kościelny, w związku z planem oddaniem świątyni i przyległych placów na szkołę, postanawia uporządkować plac cmentarny. Istniejące wówczas jeszcze krzyże i płyty grobowe, przeniesiono na nowy cmentarz przy ul. Królewskiej. Tym sposobem zostały zatarte ostatnie ślady miejsca spoczynku zmarłych. [Krystian Pielacha, wg: Wizytacja 2, k. 68; Wizytacja 3, k. 378; Wizytacja 4, k. 137; Wizytacja 5, s. 241; Wizytacja 7, s. 179, 188; Wizytacja 8, s. 247; Wizytacja 10, k. 343; Protokół wyjaśniający Fundusz Beneficjum Ryskiego z 3 marca 1818 r., APR; Wizytacja 11, k. 208; Protokół Posiedzenia Dozoru Kościelnego parafii Ryki z listopada 1924 r., w: Księga Dozoru Kościelnego Rzymsko Katolickiej Parafii Ryki. Od 1921 r., APR, sygn. 1; Informator - Ryki, Ryki 1995, s. 7]